

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ У ПРАКСИ

legeartis.rs

април 2020 / број 91 **4/2020**

Нека спорна питања из области стамбеног права

- ▶ Вирус корона – како организовати рад код послодавца и која су права запослених
- ▶ Јавни конкурс за попуну радних места службеника и намештеника у јединицама локалне самоуправе
- ▶ Поништавање побијаног решења од стране првостепеног органа по ЗУП-у
- ▶ Кривично дело насиље у породици из чл. 194. КЗ-а у правном систему Србије
- ▶ Новине у Закону о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду, Закону о планирању и изградњи и Закону о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова

Србија, Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:

Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:

Ана Фулетин

Сарадници:

Весна Филиповић
Владимир Саичић
Вукашин Ристић
Дејан Обренић
Драгана Марчетић
Драган У. Калаба
Душан Рајаковић
Жељко Албанезе
Петар Мијатовић
Саша Кулић

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева
и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.]
- Год. 3, бр. 25 (окт. 2014). - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

„Рекло би се да је Беснило изашло на крај с неједнакошћу међу људима, с којом се Разум узалуд борио хиљадама година, да је укинуло традиционалне поделе на беле и обојене, мушкарце и жене, богате и сиромашне, моћне и слабе, паметне и глупе и заменило их универзалном разликом између здравих и болесних. (Стварне поделе нема. Сви болесни су потенцијално мртви, сви здрави потенцијално болесни. Сви смо, дакле, реално мртви. Свет је коначно јединствен.)”

Из романа „Беснило” Борислава Пекића

Поштовани претплатници,

Чини се да речи знаменитог писца Борислава Пекића никада нису снажније звучале него у ситуацији у којој се свет данас нашао, али исто тако важно је имати на уму снагу човека да преброди најдубље кризе и урођени нагон за самоодржањем који му вековима омогућава да чува своје место на планети. Због тога не треба клонати духом, него време карантина искористити за учење и напредовање, нарочито када су у питању актуелне промене.

Наиме, због проглашења ванредног стања у појединим делатностима дошло је, нажалост, до прекида рада, односно до смањења обима посла и губитка прихода, па смо зато у овом броју кроз одговоре на питања у рубрици „Радно право” настојали да решимо бар неке недоумице послодаваца и запослених поводом новонастале ситуације.

Иако је станарско право на стану у државној (раније друштвеној својини) реликт социјалистичког права, још увек постоје парнице које се баве неким аспектима ове проблематике – случајеви када се поставља питање права унука или пасторка да настави са коришћењем стана након смрти ранијег носиоца станарског права или закупца, као и случајеви када се захтева исељење члана породичног домаћинства након откупа стана, тако да посебно издвајамо текст „Нека спорна питања из области стамбеног права”. Спорним ситуацијама из ове области настављамо да се бавимо и у следећим бројевима.

Једна од занимљивих новина Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС” број 18/16) свакако је и овлашћење првостепеног органа да поништи сопствено решење у поступку по жалби. Та могућност прописана је чланом 163. ЗУП-а и представља најзначајнији вид поступања првостепеног решења по жалби. Критички осврт на ово решење дат је у оквиру рубрике „Управно право”.

Кривично дело насиље у породици из чл. 194. КЗ-а посебно је актуелно у последњих десетак година, па чак представља и изузетан проблем савременог друштва. Ово кривично дело анализирано је кроз судску праксу у рубрици „Кривично право”.

У овом броју објављујемо и коментар последњих измена Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова, Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду и Закона о планирању и изградњи.

Поред наведених, ту су и други врло актуелни текстови у поменутим, али и другим рубрикама, као и наше сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар аката” и „Регистар прописа донетих између два броја”.

Како и сама ситуација налаже, ни вама, драги претплатници, ни нама не преостаје ништа друго него да, чувајући и себе и ближње, наставимо да радимо, руководећи се оним што је одавно наш велики научник Никола Тесла рекао: „Човек је рођен да ради, да трпи и да се бори; ко тако не чини, мора пропасти.”

Vivere est militare! – Живети значи борити се!

Редакција

Будимо на вези

Часопис Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа redakcija@legeartis.rs

Пратите нас:

- www.legeartis.rs
- www.propisi.net
- www.ingpro.rs
- www.facebook.com/IngProLegeArtis

Зашто баш **PROPISI.NET?**

- ▶ Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- ▶ Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- ▶ Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- ▶ Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- ▶ Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- ▶ Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- ▶ Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- ▶ Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- ▶ Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- ▶ Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирици или латиници.
- ▶ Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- ▶ Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- ▶ Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.

У овом броју...

ГРАЂАНСКО ПРАВО

- 4** Нека спорна питања из области стамбеног права
- 12** Аутентично тумачење одредбе члана 48. став 6. Закона о извршењу и обезбеђењу
- 13** Правни лекови приговор и жалба по важећем Закону о извршењу и обезбеђењу – да ли су најзад пронађена права решења за њихову употребу
- 20** Преглед измена у Закону о облигационим односима
- 21** Допуна Закона о парничном поступку

РАДНО ПРАВО

- 22** Јавни конкурс за попуну радних места службеника и намештеника у јединицама локалне самоуправе
- 29** Вирус корона – како организовати рад код послодавца и која су права запослених
- 36** Закон о агенцијском запошљавању – неке недоумице из праксе

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

- 43** Коментар Закона о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова
- 50** Најновије измене и допуне Закона о планирању и изградњи
- 53** Новине у Закону о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду
- 56** Коментар Правилника о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији за 2020. годину

УПРАВНО ПРАВО

- 62** Поништавање побијаног решења од стране првостепеног органа по ЗУП-у

КРИВИЧНО ПРАВО

- 66** Кривично дело насиље у породици из чл. 194. КЗ-а у правном систему Србије
- 77** Правни закључак Врховног касационог суда у вези са трошковима кривичног поступка

ПРИВРЕДНО ПРАВО

- 79** Парнични поступак у привредним споровима

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

- 83** Коментар Правилника о садржини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача

РУБРИКЕ

- 85** Календар важења правних аката
- 86** Портал читалаца
- 94** Преглед прописа донетих између два броја

Нека спорна питања из области стамбеног права

У судској пракси и даље су чести случајеви који се односе на станарско право, при чему су најчешћи они у којима се оцењује право унука или пасторка да настави са коришћењем стана након смрти ранијег носиоца станарског права или закупца, а релативно су честе и парнице за исељење члана породичног домаћинства након откупа стана.

Драгана Марчетић,
судија Вишег суда у Београду
Весна Филиповић,
судија Апелационог суда у Београду

Право трајног закупа на стану као институт стамбеног права

Норме о стицању станарског права су принудног карактера, па је то право могло да се стекне само на начин и у случајевима предвиђеним законом. У пракси је, као спорно, постављено питање услова за стицање права закупа од стране члана породичног домаћинства носиоца станарског права на стану у државној (претходно друштвеној) својини, односно који су услови за стицање својства носиоца станарског права на стану након смрти претходног носиоца станарског права.

На првом месту неопходно је утврдити садржај поменутог права да би о њему могло да се расправља у погледу тога да ли неко лице испуњава услове за стицање истог или не. Према ауторима овог текста, ради се о „праву да се трајно и несметано лично користи” стан који је у питању. Није спорно да то право припада члановима породичног домаћинства носиоца станарског права када су у питању наследници првог наследног реда, односно деца, уз испуњеност свих законом прописаних услова. Спорно је да ли то право припада **унуку** носиоца станарског права, а посебно да ли то право припада, преко правних претходника – бабе и деде, и **пасторцима** супружника који су њихови правни следбеници.

Право члана породичног домаћинства на стицање својства носиоца станарског права

утврђује се према закону важећем у моменту настајања услова за остваривање тог права. Имајући у виду временску дистанцу и принудноправне прописе који треба да се примене у сваком конкретном случају, најчешће се примењују одредбе Закона о стамбеним односима и Закона о становању, који више нису на снази, али се примењују као меродавни за оцену да ли су испуњени услови да се неком лицу призна статус члана породичног домаћинства, па самим тим и статус закупца стана на неодређено време по смрти ранијег закупца. Наведено питање је у Закону о стамбеним односима („Сл. гласник СРС”, бр. 12/90, 47/90 – испр. и 55/90, и „Сл. гласник РС”, бр. 3/90 – испр. и 7/90 – испр.) било регулисано одредбом члана 15. став 3, којом је прописано да сродник у усходној или нисходној линији крвног сродства који није био члан породичног домаћинства, у које спада и унук, има право да настави са коришћењем стана после смрти носиоца станарског права, под условом да је са њим остварио дугогодишњу заједницу живота и становања, као и да по било ком основу није решио своју стамбену потребу. Такође је неопходно и да не постоји ниједан члан домаћинства из става 2. истог члана, тачније брачни друг ранијег носиоца станарског права, а ако њега нема – његово дете (рођено у браку или ван брака, усвојено и пасторак), а ако њега нема – његов родитељ, а ако ни њега нема – родитељ његовог брачног друга, који је заједно са њим становао у стану. Ови услови морају да буду кумулативно испуњени за стицање права трајног закупа, односно закупа на неодређено време. То је у пракси најчешће случај када лице не живи у породичној заједници својих родитеља, већ своје бабе/деде, али

односно Закон о стамбеним односима важећи у време смрти ранијег носиоца станарског права, због тога што важи опште правило о забрани ретроактивног важења закона, осим у изузетним ситуацијама, до чега би долазило да се примењује Закон о становању важећи у време пресуђења. Дакле, како би се за странке сачувала и обезбедила правна сигурност, оцена испуњености услова за стицање својства члана домаћинства цени се према закону који је важио у време када је станарско право ранијег носиоца односно закупца престало, а то је најчешће моменат његове смрти.

Такође, овде се увек мора ценити и право на дом из члана 8. Европске конвенције о људским правима и основним слободама, као и из члана 58. Устава Републике Србије, према којем је дом неповредив, а њим је прописано и мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона. У сваком конкретном случају суд мора да утврди да ли је циљ таквог мешања био легитиман.

Најзад, у вези са станарским правом интересантне су и релативно честе парнице за исељење члана породичног домаћинства након откупа стана. Овде се ради о праву становања које прати стан из откупа и након што је из друштвене или колективне својине прешао у

приватну својину. Могу се притом разликовати две ситуације. Прва је кад се стан из откупа отуђи и у њему право становања престаје у моменту отуђења, тако да се у овој врсти спорова примењује Закон о основама својинскоправних односа. Друга је ситуација кад исељење члана породичног домаћинства тражи ранији носилац станарског права, а сада власник откупљеног стана, па се примењује члан 16. Закона о становању и у сваком конкретном случају цени се да ли су испуњени услови за престанак овог права. Трећа ситуација је право лица да стан користи у ситуацији када је лице прво имало својство члана породичног домаћинства, а затим то право изгубило, па се поново вратило у стан у време када је стан променио својински режим. Основно питање за утврђивање права у свим овим случајевима јесте примена меродавног закона. Увек се ради о два супротстављена права – право да се настави са коришћењем стана према одредбама стамбеног права и право власника стана да реализује у потпуности право својине на непокретности. Зато је меродавно питање да ли у сваком конкретном случају има места примени закона из области стамбеног права или примени закона који регулише право својине на непокретности.

Аутентично тумачење одредбе члана 48. став 6. Закона о извршењу и обезбеђењу

Народна скупштина Републике Србије на седници одржаној 4. фебруара 2020. године донела је аутентично тумачење, које је објављено у „Службеном гласнику РС” бр. 9/2020 од 4. 2. 2020. године.

Редакција

Одредба члана 48. став 6. Закона о извршењу и обезбеђењу гласи: „Када извршног

повериоца у извршном поступку заступа адвокат, наплата досуђених судских трошкова и трошкова извршења извршиће се на рачун адвоката и без уговора о преносу потраживања, на основу по закону овереног пуномоћја којим га је извршни поверилац овластио да наплату трошкова поступка захтева и прими на свој рачун.”

Аутентично тумачење ове одредбе гласи: „Ову одредбу треба разумети тако да адвокату није потребно оверено пуномоћје да би примио судске трошкове и трошкове извршења на свој рачун, осим ако закон којим се уређује судски поступак у којем је настала извршна исправа захтева оверу пуномоћја.”

У пракси је после усвајања Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС” бр. 54/2019) као спорно постављено питање да ли је за наплату судских трошкова од стране адвоката потребно посебно пуномоћје које је оверено од стране нотара. Овим тумачењем решена је наведена дилема, пре свега адвоката.

Правни лекови приговор и жалба по важећем Закону о извршењу и обезбеђењу - да ли су најзад пронађена права решења за њихову употребу

Аутор указује на најбитније новине које се односе на режим редовних правних лекова у Закону о извршењу и обезбеђењу (приговор и жалба) који, по мишљењу аутора, има одлучујући утицај на остваривање основног законског начела о хитном поступању свих учесника у поступцима извршења и обезбеђења.

Вукашин Ристић,
адвокат у Београду

Уводни део

Закон о извршењу и обезбеђењу донет је 2015. године и објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 106/2015, 106/2016 – аутентично тумачење и 113/2017. Последње измене и допуне овог закона извршене су Законом о изменама и допунама ЗИО-а на 26. 7. 2019. године, а објављене су у истом гласилу, у бр. 54/2019. Новелирани закон примењује се почев од 1. јануара 2020. године.

Принудно извршење у грађанскоправној области није било законом уређено у бившој заједничкој држави, већ су се на целој њеној територији све до доношења првог савезног

Закона о извршном поступку 1978. године примењивала правна правила предратног права. Овај закон, као савезни пропис, примењивале су републике чланице заједничке државе све до раздвајања у посебне суверене државе, а извесно време и након тога, као правна правила тог закона. Убрзо су раздружене чланице и у овој области донеле своје посебне законе о извршењу и обезбеђењу, преузимајући бројна правила ранијег савезног закона.

Савезна Република Југославија, у чијем су саставу биле Република Србија и Црна Гора, донела је нов Закон о извршном поступку 2000. године, који је био кратког века, поред осталог и зато што је изостављена жалба као правни лек, при чему је једини правни лек на одлуке првостепених судова био приговор. По том закону, о приговору, као ремонстративном правном леку, одлучивао је исти суд у зборном саставу (тзв. ИПВ веће), чија је одлука била коначна, а самим тим и пододна за принудно

ва (чл. 91–107), који су брисани. Сматрамо ипак да је члан 90. постао непотребно преобиман јер се практично иста питања више пута понављају, а нека су притом више техничког карактера, па су сувишна и у извесном смислу усложњавају и отежавају примену Закона у овом делу. Та питања свакако би морала да буду позната судијама који о приговорима одлучују и на други начин (сходном применом одредаба парничног поступка на пример).

РЕЗИМЕ

Настојали смо да укажемо на најбитније новине које се односе на режим редовних

правних лекова у Закону о извршењу и обезбеђењу (приговор и жалба). Иако се ради само о једном сегменту овог закона (жалбени поступак), сматрамо да исти има одлучујући утицај на остваривање основног законског начела о хитном поступању свих учесника у поступцима извршења и обезбеђења и на што краће трајање поступка и са што мање изда-така. Правилном применом анализираних законских одредаба у будућој пракси судова и јавних извршитеља (који добијају све ширу надлежност) може се очекивати да ће се укупно стање у овој материји, посебно ефикасност остваривања права извршних поверилаца, у скорије време осетно побољшати.

Преглед измена у Закону о облигационим односима

Закон о изменама и допуни Закона о облигационим односима објављен је у „Службеном гласнику РС“ бр. 18/2020 од 3. 3. 2020. године, а ступио је на снагу 11. 3. 2020. године.

Редакција

Закон о облигационим односима измењен је како би се његова решења ускладила са променама које су се догодиле у правном систему Републике Србије, а последица су прописивања строжих форми за уговоре о промету непокретности, као и увођења јавнобележничке делатности.

У члану 29. Закона о облигационим односима, који се односи на дозволе и одобрења, додат је нови став 3, који гласи: „Али, кад се сагласност даје за закључење уговора за који је прописан облик јавно потврђене (солемнизоване) исправе или јавнобележничког записа, довољно је да потпис даваоца сагласности буде оверен.”

Овом изменом омогућено је да, када је за главни уговор предвиђена форма јавно потврђене – солемнизоване исправе (нпр. уговор о продаји непокретности) или јавнобележнич-

ког записа (уговор о хипотеци који садржи изричиту изјаву обавезаног лица да на основу тог уговора, ради остварења дуговане чинидбе, по доспелости обавезе непосредно може да се спроведе принудно извршење), сагласност трећег лица за закључење тог уговора не мора да буде дата у форми јавнобележнички потврђене (солемнизоване) исправе, односно у форми јавнобележничког записа, већ је довољно да потпис даваоца сагласности буде оверен (легализован) у складу са чланом 5. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 22/15 и 87/18).

Измењен је и члан 90. Закона о облигационим односима, који се односи на посебну форму пуномоћја, тако да сада гласи: „(1) Форма прописана законом за неки уговор или који други правни посао важи и за пуномоћје за закључење тог уговора, односно за предузимање тог посла.

(2) Али, кад се пуномоћје даје за закључење уговора или предузимање којег другог правног посла за који је прописан облик јавно потврђене (солемнизоване) исправе или јав-

нобележничког записа, довољно је да потпис властодавца буде оверен.”

Дакле, ако је за главни уговор предвиђена форма јавно потврђене – солемнизоване исправе (нпр. уговор о продаји непокретности) или јавнобележничког записа (уговор о хипотеци који садржи изричиту изјаву обавезаног лица да на основу тог уговора, ради остварења дуговане чинидбе, по доспелости обавезе непосредно може да се спроведе принудно извршење), пуномоћје за закључење тог уговора даје се у форми јавно оверене (легализоване) исправе у смислу члана 5. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 22/15 и 87/18), а не у форми јавнобележнички потврђене (солемнизоване) исправе, односно у форми јавнобележничког записа.

Осим тога, измењен је и члан 455. Закона о облигационим односима, који се односи на

форму продаје непокретности. Према новом решењу за уговор о продаји непокретне ствари није више предвиђена обична писмена форма, већ она форма која је прописана посебним законима који уређују промет непокретности. У овом тренутку то су чл. 2. и 4. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 121/14 и 6/15), као и члан 82. Закона о јавном бележничтву („Сл. гласник РС”, бр. 31/01, 85/12, 19/13, 55/14 – др. закон, 93/14 – др. закон, 121/14, 6/15 и 106/15), који предвиђају да се теретни и добротини уговори о преносу својине на непокретностима закључују у форми јавнобележнички (потврђене) солемнизоване исправе, а да се уговори о располагању непокретностима пословно неспособних лица закључују у форми јавнобележничког записа. Ништав је уговор о промету непокретности који није закључен у форми одређеној посебним прописима.

Допуна Закона о парничном поступку

Закон о допуни Закона о парничном поступку објављен је у „Службеном гласнику РС” бр. 18/2020 од 3. 3. 2020, а ступио је на снагу 11. 3. 2020. год.

Редакција

У Закону о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18), у члану 355, после става 2. додаје се нови став 3, који гласи: „У уводу пресуде обавезно се наводе и јединствени матични број грађана странке која је физичко лице, матични број странке која је правно лице, а ако је странка Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, назначава се и директан корисник буџетских средстава због чијег рада је настало потраживање, као и јединствени број корисника јавних средстава који припада том директном кориснику буџетских средстава. За странку која је индиректни корисник буџетских средстава наводи се јединствени број корисника

јавних средстава који му припада, а уколико га нема, наводи се његов матични број. Наведене податке суд по службеној дужности прибавља од надлежног органа.”

Овом допуном прецизирано је да су наведени подаци обавезни елементи пресуде, односно њеног увода, као и да суд прибавља податке по службеној дужности, при чему су подаци обавезни елементи и у односу на тужиоца и у односу на туженог. Закон је допуњен пре свега да би се ускладили одредбе Закона о парничном поступку са одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу, као и да самим тим поступак извршења буде ефикаснији и брже спроведен јер ће увод кондемпнаторне пресуде, као извршне исправе, садржати све неопходне податке за одређивање и спровођење извршења.

Члан 366. Закона о парничном поступку предвиђа да се одредба члана 355. сходно примењује и на решења, па би се и допуна члана 355. односила и на решења.

Јавни конкурс за попуну радних места службеника и намештеника у јединицама локалне самоуправе

Ситуације у којима се спроводи јавни конкурс за попуну радних места према Закону о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и начин спровођења наведеног конкурса били су предмет разматрања у овом тексту.

Мр Жељко Албанезе

Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, др. 21/2016, 113/2017 и 95/2018 – даље: Закон) прописано је више начина попуњавања радних места, што пре свега зависи од категорије запосленог који се прима у радни однос. Закон, на пример, радна места службеника дели на положаје и извршилачка радна места. Док се положаји попуњавају постављењем, извршилачко радно место попуњава се трајним премештајем, спровођењем интерног конкурса, преузимањем службеника или заснивањем радног односа након спроведеног јавног конкурса.

Овим је законским одредбама уједно утврђен и положај **јавног конкурса као начина запошљавања у јединицама локалне самоуправе**, и то тако да се исти појављује као последња алтернатива када не успеју сви претходни начини попуњавања радних места.

Према изричитој одредби члана 94. Закона, **јавни конкурс спроводи се ради:**

- попуњавања радних места службеника и намештеника,
- за пријем приправника.

У наставку следе основне законске одредбе о спровођењу јавног конкурса за ове запослене у јединицама локалне самоуправе.

1. ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ПОЛОЖАЈА

1.1. Законске одредбе

Према члану 48. Закона, **положај** је радно место на којем службеник има овлашћења и одговорности у вези са руковођењем и усклађивањем рада органа, службе или организације градске или општинске управе или управе градске општине. **У смислу Закона положаји су следећа радна места:**

- 1)** у јединици локалне самоуправе и градској општини – радна места начелника градске, општинске, односно управе градске општине и њихових заменика (даље: начелник управе);
- 2)** у Граду Београду, уколико је градска управа организована као јединствен орган – радна места начелника Градске управе Града Београда, његових заменика (секретар секретаријата Градске управе Града Београда) и подсекретар секретаријата (даље: начелник управе).

При томе треба имати у виду (члан 49) да градско односно општинско веће (**даље: Веће**) поставља и разрешава начелника управе и заменика начелника управе, а службеника на положају у управи градске општине поставља и разрешава орган утврђен прописима града.

Према члану 95. Закона, **јавни конкурс за попуњавање положаја оглашава Веће**. Треба нагласити да се јавни конкурс у јединицама локалне самоуправе спроводи ако интерни конкурс није успео и ако после тога ни преузимање није успело. С обзиром на назив „јав-

2.3. Неуспех јавног конкурса

Одредбама члана 110. Закона прописано је да јавни конкурс није успео:

- 1) ако није било пријава на јавном конкурс;
- 2) ако ниједан кандидат није испунио услове јавног конкурса, односно није доставио све потребне доказе или су пријаве неблаговремене, недопуштене и неразумљиве;
- 3) ако конкурсна комисија утврди да ниједан од пријављених кандидата није учествовао у изборном поступку;
- 4) ако конкурсна комисија утврди да ниједан од кандидата који су учествовали у изборном поступку није испунио мерила прописана за избор;
- 5) ако Веће не доноси одлуку о избору кандидата у року од петнаест дана од дана пријема листе кандидата.

Прописано је пет разлога због којих се јавни конкурс сматра неуспелим, о чему начелник управе доноси решење. Ово решење доставља се следећим кандидатима:

- који нису учествовали у изборном поступку,
- који су учествовали у изборном поступку, али нису испунили мерила прописана за избор,
- који су били на листи кандидата, али Веће није донело одлуку о избору са те листе.

Након пријема решења о неуспеху јавног конкурса, ако сматрају да испуњавају мерила прописана за избор или да су се у изборном поступку десиле такве неправилности које би могле да утичу на објективност исхода, жалбеној комисији жалбу могу да поднесу следећи кандидати:

- који су се пријавили, али нису стекли услов да учествују у изборном поступку;
- за које је конкурсна комисија после учешћа у изборном поступку утврдила да не испуњавају мерила прописана за избор.

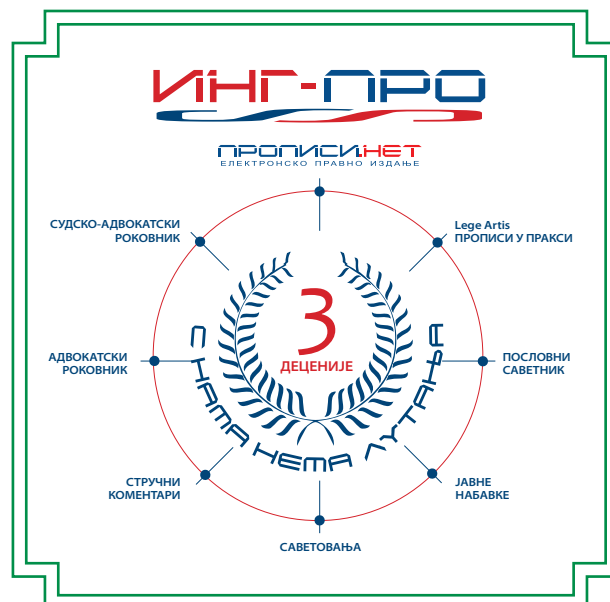
Ови кандидати жалбу могу да поднесу у року од осам дана од дана пријема решења о неуспеху јавног конкурса жалбеној комисији.

Пријаве кандидата који нису испунили услове јавног конкурса, односно нису доставили све потребне доказе или су пријаве биле неблаговремене, недопуштене и неразумљиве, конкурсна комисија одбацује закључком против кога може да се изјави жалба жалбе-

ној комисији. Ова жалба не задржава извршење закључка. Жалбена комисија је дужна да у року који не може бити дужи од петнаест дана одлучи по жалби, при чему је одлука жалбене комисије коначна и против ње може да се покрене управни спор.

Ако јавни конкурс није успео, не попуњава се радно место које је оглашено, али послодавац може да одлучи да се спроведе нови јавни конкурс. У вези са неуспехом јавног конкурса, Уредба у члану 25. прецизира да, ако није било пријава на јавном конкурс или ниједан кандидат није испунио услове јавног конкурса, односно није доставио све потребне доказе или су пријаве неблаговремене, недопуштене и неразумљиве, председник конкурсне комисије о томе саставља извештај и доставља га начелнику управе у року од пет дана од дана затварања јавног конкурса.

Уз наведено потребно је додати још и одредбе члана 26. Уредбе, које се односе на рад конкурсне комисије тако што се прецизира да конкурсна комисија одлуке доноси већином гласова, при чему глас председника конкурсне комисије има исту снагу као и члана конкурсне комисије. Чланови конкурсне комисије већином гласова бирају председника конкурсне комисије. Конкурсна комисија води записник о свом раду, који потписује председник конкурсне комисије. Чланови конкурсне комисије дужни су да чувају податке до којих су дошли током спровођења поступка.

Вирус корона – како организовати рад код послодавца и која су права запослених

На дан 15. марта 2020. године („Сл. гласник РС” бр. 29/2020) објављена је Одлука о проглашењу ванредног стања на територији Републике Србије, која је ступила на снагу на дан објављивања. Због ванредних околности у појединим делатностима дошло је до прекида рада, односно до смањења обима посла и губитка прихода.

Редакција

У наставку дајемо одговоре на нека питања претплатника **на основу тренутно важећих одредби закона, које притом у условима ванредног стања могу да се промене по другачијој процедури у односу на редовно стање (уредбом Владе):**

- Како организовати рад запослених од куће?
- Која су права запосленог у случају обустављања производње?
- Која су права запослених у случају привременог прекида обављања делатности предузетника?
- Да ли запослени има право на неку накнаду за време изолације или самоизолације?

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ОД КУЋЕ

Имајућу у виду одлуку о проглашењу ванредног стања, као и нашу потребу да за одређени број запослених за које постоје услови организујемо рад од куће, у којој форми (одлука, решење појединачно или за више лица) и на основу којих одредби закона би било исправно да организујемо рад?

По нашем мишљењу, на основу члана 192. Закона о раду и Одлуке о уведеном ванредном стању надлежни орган доноси одлуку у којој се наводе следеће мере:

- навести запослене који ће радити од куће,
- када почиње рад од куће (датум), а не може да се одреди крајњи датум, тако да треба навести да то зависи од трајања ванредног стања,
- начелна одредба да ће му се за време рада од куће обезбедити сва права у складу са Законом о раду и општим актом, а да ће се сваком запосленом издати решење.

Одлука би, по нашем мишљењу, требало да садржи образложење.

На основу поменуте одлуке сваком запосленом треба да се изда решење у складу са 193. чланом (на основу члана 192. Закона о раду и наведене одлуке), које може да садржи и елементе из члана 42. Закона о раду у вези са радом од куће, с тим да се оно издаје привремено за време трајања ванредног стања. У том решењу треба навести трајање радног времена, начин вршења надзора над радом запосленог, затим које послове конкретни запослени ради, са ким комуницира у седишту фирме, колика му је зарада, као и да нема право на превоз, али има на топли оброк.

Влада је донела Уредбу о организовању рада послодаваца за време ванредног стања (даље: Уредба).

Уредба је објављена у „Службеном гласнику РС” бр. 31/2020 од 16. марта 2020. године, а почела је да се примењује од дана објављивања. Овом уредбом уређују се посебан начин и организација рада послодаваца на територији Републике Србије за време ванредног стања.

Значи, Уредба се примењује од 16. марта 2020. године до укидања ванредног стања.

При томе наглашавамо да су породиље и труднице категорија запослених којима није могуће отказати, односно раскинути уговор о раду без њихове сагласности, јер је одредбом члана 187. став 1. Закона о раду прописано да за време трудноће, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета послодавац не може запосленом да откаже уговор о раду. Значи и код предузетника (послодавца) који прекине обављање делатности та чињеница не би требало да представља проблем јер породиље и труднице користе право на накнаду зараде по основу прописа о здравственом осигурању или прописа о финансијској подршци породици са децом.

САМОИЗОЛАЦИЈА И ИЗОЛАЦИЈА

У случају да послодавац при повратку запосленог из заражене земље вирусом корона саопшти запосленом да не долази на посао наредних петнаест дана, шта је основ одсуства – плаћено одсуство или принудни одмор?

На основу Закона о заштити становништва од заразних болести послодавац може да примени члан 117. став 1. Закона о раду:

„Запослени има право на накнаду зараде у висини утврђеној општим актом и уговором о раду за време **прекида рада до кога је дошло наредбом надлежног државног органа** или надлежног органа послодавца због необезбеђивања безбедности и заштите живота и здравља на раду, која је услов даљег обављања рада без угрожавања живота и здравља запослених и других лица, и у другим случајевима, у складу са законом.”

Према ставу 1. овог члана, запослени има право на накнаду зараде у висини утврђеној општим актом или уговором о раду за време прекида рада до кога је дошло наредбом надлежног државног органа или надлежног органа послодавца, због необезбеђивања безбедности и заштите здравља на раду, која је услов даљег обављања рада без угрожавања живота и здравља запослених и других лица, и у другим случајевима, у складу са законом.

Овде је реч о накнади зараде за време прекида рада, али прекида који је изазван посеб-

ним разлогом – наредбом надлежног органа. То може да буде или орган државе или орган послодавца, али увек онај који се стара о безбедности и заштити на раду. Орган државе је обично инспекцијски орган, али у кризном времену (ванредно стање, непосредна ратна опасност, ратно стање) такве наредбе могу да издају и други државни органи (пре свега извршни). Орган послодавца је директор, односно други орган заступања, ако законом није друкчије одређено.

Наредба о прекиду рада издаје се кад не постоје услови за безбедно одвијање радног процеса, који штите сигурност и здравље запослених у складу с прописима о заштити на раду. Њен смисао није само у томе да рад буде прекинут како не би дошло до повреда или обољења запослених, него и да послодавац предузме потребне мере како би рад, чим ти услови буду успостављени, могао бити настављен без ризика који угрожавају живот и здравље запослених.

Висину накнаде зараде не утврђује закон, као у претходним случајевима, већ то препушта општем акту или уговору о раду. Под општим актом подразумевају се колективни уговор и правилник о раду.

Према одредби члана 73. став 1. тачка 4) Закона о здравственом осигурању, накнада зараде за време привремене спречености за рад припада осигураницима из члана 72. овог закона, ако је здравствено стање осигураника, односно члана његове уже породице такво да је осигураник спречен за рад из разлога прописаних овим законом, без обзира на исплатиоца накнаде зараде, и то ако је привремено спречен за рад **због прописане мере обавезне изолације као клицоноше или због појаве заразних болести у његовој околини.**

У овом случају запослени има право на накнаду зараде на терет послодавца за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад до тридесет дана, и то најмање у висини 65% од просечне зараде у претходних дванаест месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, с тим да она не може да буде нижа од минималне зараде утврђене у складу са овим законом (члан 115. став 1. тачка 1) Закона о раду).

Закон о агенцијском запошљавању – неке недоумице из праксе

У наставку дајемо одговоре на нека питања претплатника која се односе на могућност ангажовања запослених преко агенција за привремено запошљавање.

Редакција

УГОВОР О УСТУПАЊУ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА НА КОЈИМА ЈЕ ПОСЛОДАВАЦ КОРИСНИК УТВРДИО ВИШАК ЗАПОСЛЕНИХ НА ОСНОВУ ЧЛАНА 179. СТАВ 5. ТАЧКА 1) ЗАКОНА О РАДУ

Члан 13. Закона о агенцијском запошљавању („Сл. гласник РС” бр. 86/2019) регулише случајеве када је забрањено закључивање уговора о уступању запослених. Тако је у ставу 1. тачка 2) овог члана Закона регулисано да **уговор о уступању запослених не може да се закључи за обављање послова на којима је послодавац корисник утврдио вишак запослених у складу са општим прописима о раду у року утврђеном у складу са законом којим се уређује рад.**

Подсећамо и на одредбу члана 182. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење): „Ако откаже уговор о раду запосленом у случају из члана 179. став 5. тачка 1) овог закона, послодавац не може на истим пословима да запосли друго лице у року од три месеца од дана престанка радног односа, осим у случају из члана 102. став 2. овог закона.

Ако пре истека рока из става 1. овог члана настане потреба за обављањем истих послова, предност за закључивање уговора о раду има запослени коме је престао радни однос.”

Дакле, у овом случају послодавац корисник може да ангажује уступљеног запосленог преко агенције за привремено запошљавање:

1. по истеку рока од три месеца од дана престанка радног односа запосленом за ког је послодавац утврдио да је вишак;

2. пре истека рока од три месеца од дана престанка радног односа запосленом за ког је послодавац утврдио да је вишак, тако да је дужан да поменутом запосленом понуди обављање послова, а уколико исти одбије, послодавац може да ангажује уступљеног запосленог преко агенције.

ЗАРАДА УСТУПЉЕНОГ ЗАПОСЛЕНОГ

У члану 18. Закона регулисано је да уступљени запослени за време привременог обављања послова код послодавца корисника има право на једнаке услове рада као и упоредни запослени код послодавца корисника, у складу са овим законом. У ставу 2. истог члана регулисано је на шта се односе једнаки услови рада, док је у погледу зараде релевантна тачка 6) овог става, где је изричито уређено да се једнаки услови рада односе и на елементе за обрачун и исплату зараде, накнаде зараде и накнаде трошкова из члана 2. став 7. тачка 1) овог закона, и то на: зараду за обављени рад и време проведено на раду, накнаду зараде и накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, за исхрану у току рада, за регрес за коришћење годишњег одмора, за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству, за смештај и исхрану за рад и боравак на терену и за погребне услуге, у складу са законом којим се уређује рад.

Агенција је супсидијарно одговорна за накнаду штете из става 4. овог члана у случају да уступљени запослени од послодавца корисника не може да наплати у целини или делимично износ накнаде штете утврђен у судском поступку.

Члан 10.

Послодавац корисник дужан је да уступљеном запосленом даје радне задатке, организује, руководи и надзире рад уступљеног запосленог и да му у ту сврху даје инструкције, обезбеђује услове рада и мере безбедности и здравља на раду, као и својим запосленима.

Члан 11.

Послодавац корисник се обавезује да Запосленог обавести о условима рада, организацији рада, правилима послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа и правима и обавезама које произлазе из прописа о раду и прописа о безбедности и заштити живота и здравља на раду, о чему може да се изда потврда, коју потписује Запослени.

Послодавац корисник се обавезује и да:

- учини доступним слободне послове и уступљеним запосленима како би могли да заснују радни однос на неодређено време, као и запослени код Послодавца корисника, а у складу са својим правилима пословања;
- обезбеди уступљеним запосленима коришћење објеката за исхрану и објеката намењених за децу запослених, као и организованог превоза код Послодавца корисника, под истим условима под којима та права остварују његови запослени, осим ако постоје објективни разлози за другачији третман;
- обавести лице за безбедност и здравље на раду о уступљеним запосленима и о пословима које ће обављати;
- синдикату код Послодавца корисника пружа информације о радном ангажовању уступљених запослених на начин и у роковима у којима доставља и информације о свим

видовима запошљавања и радног ангажовања, у складу са законом којим се уређује рад.

Члан 12.

Послодавац корисник и Агенција прикупљају и обрађују податке о личности запослених у складу са законом, и то превасходно ради испуњавања својих законских обавеза из радног односа и по основу рада према овим запосленима.

Члан 13.

Послодавац корисник дужан је да за уступљене запослене обезбеди мере безбедности и здравља на раду у складу са прописима из области безбедности и здравља на раду.

Члан 14.

Послодавац корисник дужан је да уступљеном запосленом пре ступања на рад упозна са свим ризицима на радном месту, као и са конкретним мерама, односно да га оспособи за безбедан и здрав рад у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Послодавац корисник дужан је да уступљеном запосленом обезбеди лекарске прегледе у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Члан 15.

Послодавац корисник је солидарно одговоран за обавезе Агенције на исплату зараде, накнаде зараде и накнаде трошкова уступљеном запосленом за рад обављен код Послодавца корисника.

Члан 16.

На међусобна права, обавезе и одговорности које нису регулисане одредбама овог уговора примењују се одговарајуће одредбе закона и других прописа.

Агенција

Послодавац корисник

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС „LEGE ARTIS”
ЗА ОВУ ГОДИНУ?

011/ 2836-820, 011/2836-821, 011/2836-822
office@ingpro.rs

Коментар Закона о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова

Овим изменама настоји се да се реше одређени проблеми који су се јављали у пракси, као што су достављање странкама и неспроводивост решења о озакоњењу објекта у Катастру непокретности, при чему издвајамо и новине које се односе на врсте забележби и ажурирање података уписаних у Катастар.

Дејан Обренић,
дипломирани правник

Дана 3. 3. 2020. године ступио је на снагу Закон о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Сл. гласник РС” бр. 15/2020), при чему је део одредби почео да се примењује закључно са даном ступања на снагу, док ће одредбе које доносе најбитније измене почети да се примењују од 31. 3. 2020. године. Овим законом усвојен је чак трећи пакет измена и допуна Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова, и то за само нешто мање од две године од када је тај пропис на снази.

Разлози за овако честе измене и допуне наведеног закона у овако кратком периоду примене могу се наћи како у непрецизности његових норми тако и у неспремности или немогућности примене од стране оних органа и институција на које се првенствено односи. Поред наведених, разлози за усвајање измена и допуна Закона јесу и они који се односе на жељу законодавца да се олакша и убрза његова примена у пракси, као и да се побољша ефикасност спровођења циљева због којих је иницијално и усвојен.

Формални разлози за усвајање најновијих измена и допуна огледају се у отклањању недостатака у досадашњој примени Закона кроз прецизирање појединих законских

норми, затим кроз законском уређивање поступка доставе, различито од оног које је прописано одредбама Закона о општем управном поступку, као општег закона који се супсидијарно примењује и на управни поступак пред службама за катастар непокретности и водова, као и кроз убрзање и појефтињење поступка уписа у Катастар непокретности и усклађивање са одредбама других закона.

Проблем који се односи на службену радњу достављања, а законодавац је препознао као потребу да интервенише кроз измене и допуне Закона, пронађен је у томе што се достављање врши у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, којим је прописано да се поступак личне доставе писмена врши тако да, ако достављач и по други пут не затекне примаоца писмена на адреси на којој је требало да му се уручи писмено, оставља обавештење да прималац писмено може да преузме у надлежном органу у року од петнаест дана од дана када је обавештење остављено, као и да се протеком тог рока сматра да је достављање извршено. Како је достављање на описани начин неретко било неуспешно, то су странке долазиле лично у просторије служби за катастар ради личног преузимања одлука, што је отежавало и успоравало рад тих служби. Поред тог, рекли бисмо, техничког разлога, за измену поступка достављања постојао је и један политички разлог, а то је напредовање Републике Србије на *Doing business* листи Светске банке.

вање и коришћење евиденције о утврђеним променама на непокретностима.

Евиденција из става 4. овог члана саставни је део ГКИС-а.

Ако је у евиденцију из става 4. овог члана евидентиран објект на који треба уписати забележбу забране располагања тим објектом или његовим посебним делом сагласно закону који уређује планирање и изградњу, односно забележбу забране отуђења сагласно закону који уређује озакоњење објеката, Служба на основу решења грађевинског инспектора, односно потврде надлежног органа у катастар непокретности уписује ту забележбу на катастарску парцелу на којој се објект налази, уз навођење евиденцијског броја тог објекта под којим је евидентиран у евиденцији из става 4. овог члана и јединственог броја посебног дела објекта наведеног у решењу.

Ако Завод у поступку из става 3. овог члана утврди непостојање објекта уписаног у катастар непокретности, Служба ће такав објект по службеној дужности брисати из катастра, у складу са подзаконским актом којим се уређује одржавање катастра непокретности.”

Прописивањем да је евиденција о објектима који нису уписани у Катастар непокретности, која је успостављена на основу података добијених снимањем из ваздуха, саставни део Геодетско-катастарског информационог система (ГКИС), омогућиће се упис у Катастар непокретности забележбе забране отуђења и за објекте у поступку озакоњења који нису уписани у Катастар, као и за објекте који се зидају без грађевинске дозволе, за које је грађевински инспектор донео решење о рушењу, тако што ће се забележба уписати на катастарску парцелу, уз навођење евиденцијског броја тог објекта из евиденције. На овај начин омогућиће се прецизнија евиденција објекта који нису део Катастра непокретности, али и стављање забележбе забране располагања на такве не-легалне објекте, чиме ће се утицати на њихове власнике да активно учествују у поступку озакоњења таквих објекта.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

На крају, може се констатовати да је досадашња примена Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова показала много добрих страна, нарочито када је у питању убрзање поступка уписа права својине и приближавање целог поступка промене власника на непокретностима правом „једношалтерском” систему. Међутим, као и код сваког закона, и у вези са овим постојале су одређене дечје болести у почетку примене, од којих су неке отклоњене претходним изменама и допунама, а за неке се очекује да ће бити отклоњене најновијим изменама. У сваком случају позитивна ствар је то што је законодавац препознао мањкавости у примени Закона и релативно брзо реаговао у циљу отклањања истих, тако да у наредном период може да се очекује додатно побољшање ефикасности, нарочито када је у питању достављање решења донетих од стране служби за катастар непокретности, као и спровођење решења о озакоњењу објекта.

Најновије измене и допуне Закона о планирању и изградњи

Предмет анализе у овом тексту биле су најбитније донете измене у погледу планске и техничке документације, извођења радова, употребне дозволе и стручног испита, као и у погледу стручног усавршавања за просторне планере, архитекте урбанисте, инжењере и извођаче радова.

Петар Мијатовић,
адвокат

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 9/20 – даље: **Измене ЗПИ**), који је ступио на снагу 12. фебруара 2020. године, изузев одређених одредби чија је примена одложена до 1. јуна 2020. године, односно од дана приступања Републике Србије Европској Унији.

Измене ЗПИ-а усвојене су ради унапређења и мењања постојећих и увођења нових законских решења, као и због неопходности усаглашавања одредби Закона о планирању и изградњи са прописима Европске уније, и то са:

- Директивом Европске Уније о признавању професионалних квалификација 2005/36/ЕЗ,
- Законом о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација („Сл. гласник РС”, број 66/19), којим је у правни поредак Републике Србије пренета Директива о признавању професионалних квалификација,
- Директивом Европске Уније о услугама 2006/123/ЕЗ и
- Законом о професијама од посебног интереса за Републику Србију и условима за њихово обављање („Сл. гласник РС”, број 73/18).

ИЗМЕНЕ У ПОГЛЕДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Поред постојећег изузетка по којем се план генералне регулације спроводи кроз план детаљне регулације, у случају када није могуће

на целом обухвату плана генералне регулације одредити регулацију, односно правила уређења и грађења, Изменама ЗПИ-а предвиђено је да спровођење плана генералне регулације може да се предвиди кроз израду плана детаљне регулације и у случају када се утврди да је за одређено подручје, због специфичности, неопходна разрада планског решења плана генералне регулације, иако је дата његова непосредна примена, у складу са општим правилима уређења и грађења која су садржана у плану генералне регулације.

Такође, Изменама ЗПИ-а предвиђена је могућност да, када се урбанистичким планом намена земљишта мења тако да нова намена захтева битно другачију парцелацију, планом детаљне регулације могу да се утврде посебна правила парцелације/препарцелације и за грађевинске парцеле које су дефинисане планом парцелације, који је саставни део плана детаљне регулације.

Поред тога, извршене су измене у погледу израде планских докумената тако да услуге израде истих сада могу да пружају, осим правног лица, и физичка лица (предузетник), а сам пружалац услуга не може да буде условљаван организовањем, односно регистрацијом у други посебан правни облик.

За потребе праћења стања у простору формира се Регистар инвестиционих локација као подсистем Националне инфраструктуре геопросторних података.

ИЗМЕНЕ У ПОГЛЕДУ ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Као последица потребе усклађивања са прописима Европске Уније, Изменама ЗПИ-а

Изузетно, стручни испит може да полаже и лице које је стекло образовање из одговарајуће стручне области на основним академским или струковним студијама обима од најмање 180 ЕСПБ и најмање пет година одговарајућег стручног искуства из те стручне, односно уже стручне области, при чему је остварило и стручне резултате при грађењу објекта, односно извођењу радова.

Такође, изменама ЗПИИ-а уведена је обавеза континуираног стручног усавршавања за горенаведена лица, чиме су одредбе Закона усаглашене са Директивом Европске Уније о признавању стручних квалификација, која наводи да је, с обзиром на брзину технолошких промена и научног развоја, континуирано учење од изузетне важности за регулисане професије, па је стога неопходно

донети детаљна законска решења како би се осигурало укључивање стручњака у програме стручног усавршавања и редовно праћење најновијих достигнућа у подручју науке и технике.

Лиценцирана лица дужна су да надлежном министарству доставе потврду, односно други доказ о обављеном стручном усавршавању, који издаје носилац стручног усавршавања у сврху вођења евиденције о стручном усавршавању у Регистру лиценцираних инжењера, архитеката и просторних планера и Регистру лиценцираних извођача.

Стручно усавршавање организује и спроводи Инжењерска комора Србије или друго правно лице, струковна организација или удружење које испуни услове за обављање стручног усавршавања.

Новине у Закону о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду

Главни разлог за усвајање Закона представљају недостаци који су уочени у пракси, па су одређене одредбе Закона измењене и допуњене, односно редефинисане, међу којима најбитније одредбе које се односе на случајеве на које се примењује / не примењује конверзија уз накнаду, затим одредбе које се тичу утврђивања тржишне вредности и права на умањење тржишне вредности грађевинског земљишта и одредбе које се тичу земљишта за редовну употребу, као и одредбе које се односе на средства за обезбеђење.

Петар Мијатовић,
адвокат

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду („Сл. гласник РС” бр. 9/20 – даље:

Измене Закона о конверзији), који је ступио на снагу 12. фебруара 2020. године.

ИЗМЕНЕ У ПОГЛЕДУ СЛУЧАЈЕВА НА КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈЕ / НЕ ПРИМЕЊУЈЕ КОНВЕРЗИЈА УЗ НАКНАДУ

Можда и најбитнијом одредбом Измена Закона о конверзији решено је једно питање које је у пракси стварало правни вакуум. На-

поменуте гаранције, Изменама Закона о конверзији, као средство обезбеђења плаћања накнаде за конверзију у једнаким месечним ратама и закупнине по основу уговора о закупу уређеним овим законом, предвиђена је неопозива банкарска гаранција, са трајањем од најмање пет година од дана закључења уговора, односно уговора о закупу. Банкарска

гаранција гласи на петогодишњи износ закупнине у моменту издавања те гаранције, уз право корисника исте да може да је реализује у пуном износу уколико најкасније тридесет дана пре истека гаранције купац (лице из члана 1. став 2. Закона) не обезбеди нову банкарску гаранцију за период од наредних најмање пет година.

Коментар Правилника о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији за 2020. годину

Коментар наведеног правилника дат је са посебним акцентом на разлике у односу на решења предвиђена претходним правилником. Новим правилником уређују се садржај и обим права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања за поједине врсте здравствених услуга и поједине врсте болести и повреда, затим проценат плаћања цене здравствене услуге, односно цене дијагностички сродне групе из средстава обавезног здравственог осигурања, као и проценат учешћа осигураног лица до пуног износа цене здравствене услуге, односно цене дијагностички сродне групе у 2020. години. Правилник је ступио на снагу 22. фебруара 2020. године.

Душан Рајаковић,
спец. менаџмента здравствених
установа

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На предлог Републичког фонда за здравствено осигурање, а на основу члана 133. став 1. и члана 134. став 3. Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019) министар здравља донео је Правилник о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији за 2020. годину, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 13/2020, а ступио на снагу 22. фебруара 2020. године. У Правилнику је извр-

шено терминолошко усклађивање са Законом о здравственом осигурању.

Овим правилником уређују се садржај и обим права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања за поједине врсте здравствених услуга и поједине врсте болести и повреда, затим проценат плаћања цене здравствене услуге, односно цене дијагностички сродне групе из средстава обавезног здравственог осигурања, као и проценат учешћа осигураног лица до пуног износа цене здравствене услуге, односно цене дијагностички сродне групе у 2020. години. Такође се регулишу начин и услови за наплату партиципације, као и повраћај средстава уплаћених изнад највишег годишњег износа, односно највишег износа партиципације по одређеној

пацији на обрасцу РП. Ако осигурано лице у току календарске године плати износ партиципације већи од максималног износа из Правилника, матичној филијали подноси захтев о издавању потврде о престанку плаћања партиципације, уз доказ о плаћеним рачунима, односно фискалним рачунима. Осигураном лицу за које се утврди да испуњава услове матична филијала издаје потврду о престанку плаћања партиципације до краја текуће године на обрасцу УП-3. Поред горенаведених образаца (УП-1, УП-2, УП-3 и РП), чија је примена образложена, саставни део Правилника чине и табеле, укупно шест, којима су предвиђени садржај и обим здравствене заштите у односу на популациону групу и врсту услуге, и то: табела I: „Мере превенције и раног откривања болести”, табела II: „Стоматолошка здравствена заштита”, табела III: „Здравствена заштита која се спроводи ван здравствене установе”, табела IV: „Стоматолошка здравствена заштита која се спроводи у предшколским, школским и високошколским установама”, табела V: „Хитна медицинска стања” и табела VI: „Прегледи и лечење болести уста и зуба”.

У табели I: „САДРЖАЈ И ОБИМ МЕРА ПРЕВЕНЦИЈЕ И РАНОГ ОТКРИВАЊА БОЛЕСТИ У ОБЛАСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ” извршено је прецизирање рокова за обавезну имунизацију у складу са Правилником о Програму обавезне и препоручене имунизације становништва против одређених заразних болести („Сл. гласник РС”, бр. 112/17 и 11/18), и то у следећим популационим групама:

- одојче (од другог месеца до краја прве године);
- друга година живота;
- седма година живота, односно пред полазак у школу;
- осма, десета, дванаеста, четрнаеста, шеснаеста и осамнаеста година живота;
- девета, једанаеста, тринаеста, петнаеста, седамнаеста и деветнаеста година живота;
- одрасло становништво (деветнаест и више година).

У табели VI: „САДРЖАЈ И ОБИМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ КОЈА ОБУХВАТА ПРЕГЛЕДЕ И ЛЕЧЕЊЕ БОЛЕСТИ УСТА И ЗУБА” садржане су све стоматолошке услуге које су и

до сада биле обухваћене Правилником за 2019. годину, с тим што је уз сваку стоматолошку услугу у додатој колони, под називом „ОСИГУРАНА ЛИЦА КОЈА ОСТВАРУЈУ ПРАВО НА ЗДРАВСТВЕНУ УСЛУГУ”, наведено за коју се категорију осигураних лица услуга обезбеђује на терет средстава здравственог осигурања. То значи да у садржају и обиму стоматолошке услуге нису промењене, али уместо осам „под-табела” које су се односиле на стоматолошке услуге, сада постоји само једна табела.

НОВЕ ШИФРЕ ЗА ОЗНАЧАВАЊЕ ОСНОВА ЗА ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ПЛАЋАЊА ПАРТИЦИПАЦИЈЕ

У Правилнику је наведен преглед шифара којима се означава наплата партиципације, односно основи за ослобађање од плаћања партиципације. С обзиром на то да је са Законом извршено усклађивање основа по којима су осигурана лица ослобођена од плаћања партиципације за здравствене услуге, **утврђене су нове шифре за означавање основа за ослобађање од плаћања партиципације:**

- за палијативно збрињавање 516;
- за живе даваоце органа, осим за лекове са Листе лекова, као и за медицинска средства 517;
- за даваоце ћелија и ткива, осим за лекове са Листе лекова, као и за медицинска средства 518;
- за жртве тероризма 230;
- за борце којима је статус борца утврђен у складу са прописима о заштити бораца 249;
- за лице коме је надлежни орган утврдио статус избеглог односно прогнаног лица из бивших република СФРЈ или статус расељеног лица ако испуњава услов из Закона и ако има боравиште на територији Републике Србије 242.

Напомена: Досадашња шифра 501, којом су била означена осигурана лица расељена са подручја АПКиМ, обрисана је зато што су наведена лица сада обухваћена шифром 242. Укинута су шифре 246 (имунизација), 247 (скрининг) и 248 (самохрани родитељ са децом до седам година), с обзиром на то да Законом више нису предвиђени наведени основи здравственог осигурања.

Поништавање побијаног решења од стране првостепеног органа по ЗУП-у

У члану 163. Закона о општем управном поступку регулисано је да првостепени орган поништава побијано решење ако оно садржи неки од разлога за поништавање из члана 183. став 1. т. 1)–6) овог закона, док је у ставу 2. регулисано да се жалба против решења којим је првостепени орган поништио побијано решење предаје другостепеном органу, који одлучује о жалби. Аутор у овом тексту даје критички осврт на ове одредбе.

Саша Кулић,
дипл. правник

Једна од занимљивих новина Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/16 – даље: ЗУП) свакако јесте и овлашћење првостепеног органа да поништи сопствено решење у поступку по жалби. Та могућност прописана је чланом 163. ЗУП-а и представља најзначајнији вид поступања првостепеног решења по жалби. Дакле, **ради се о поступању које може да доведе до тога да сам првостепени орган поводом жалбе поништи решење које је донео (и против којег је изјављена жалба). То значи да првостепени орган, поступајући по жалби, поново приступа мериторном решавању у истој управној ствари.** Разуме се, он то чини тако што доноси ново решење јер само решењем може да поништи ожалбено решење. То не може да учини, рецимо, закључком. Првостепени орган није имао могућност да поништи своје решење закључком ни према ранијем Закону о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и „Сл. гласник РС” бр. 30/10 – даље: Ранији ЗУП), према чијим одредбама је закључак, као управни акт, имао неупоредиво шири домаћај и далеко већи значај.

Према одредби из члана 163. став 1. ЗУП-а, првостепени орган поништава побијано ре-

шење ако оно садржи неки од разлога из члана 183. став 1. т. 1)–6) тог закона. Ова одредба заслужује посебну анализу, нарочито зато што по својој природи има упућујући карактер. Сама за себе, она не пружа првостепеном органу могућност да одлучи да ли ожалбено решење треба да поништи или да га одржи на снази. То зависи од тога да ли постоји неки разлог због ког ожалбено решење може да се поништи, који садржи члан 163. став 1. Међутим, законодавац није све разлоге из става 1. тог члана предвидео као могућност за поништај ожалбеног решења, већ само разлоге од тачке 1)–6). Другим речима, сузио је круг могућности да првостепени орган поништи своје решење у поступку по жалби када нађе да је жалба основана, у односу на Ранији ЗУП. Према одредби из члана 225. Ранијег ЗУП-а, ако орган који је донео првостепено решење нађе да је жалба основана, а није потребно спроводити нов посебан испитни поступак, ствар може да се реши друкчије и да се новим решењем замени решење које се жалбом побија. Дакле, Ранији ЗУП није ограничавао круг разлога за поништај ожалбеног решења. Првостепени орган је увек када нађе да је жалба основана могао ствар да реши друкчије, без обзира на то који од жалбених разлога сматра основаним.

У поменутој одредби треба приметити два дискрециона права првостепеног органа: прво, овлашћен је да оцени да ли је жалба основана с обзиром на разлоге које је у њој

(допунивши притом поступак ако нађе да је то неопходно), али ту претпоставку из неког разлога није нормирао. Парадоксална је и сама конструкција према којој првостепени орган може да допуни поступак ако нађе да је то неопходно, а да притом не мора ништа да нађе да би уопште удовољио жалбеном захтеву.

Најзад, и у члану 165. став 3. прописано је да против новог решења може да се поднесе жалба, која се предаје другостепеном органу. И овде указујемо на исту грешку, насталу услед одступања од правила да се жалба изјављује органу који је донео решење (првостепеном органу), на коју смо указали раније, са свим последицама које она собом носи.

Када се сумирају одредбе ЗУП-а које овлашћују првостепени орган да по жалби

одлучује мериторно, намеће се закључак да је законодавац без разлога у две групе поделио одредбе Ранијег ЗУП-а које су регулисале ову материју (чл. 125–126). Тако су се у првој групи нашле одредбе које су поступак по жалби делимично везале за ванредно правно средство (поништавање коначног решења) у погледу разлога за поништај, док су у другој групи остали сви остали нејасно дефинисани случајеви замене (уз поништај, ако законом није друкчије прописано) сопственог решења, у циљу „удовољавања” жалбеном захтеву (шта год то значило). Мишљења смо да је решење из Ранијег ЗУП-а било јасније, конзистентније и самим тим боље. У неким сегментима пракса на то већ и указује.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стопе**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

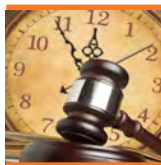
Обрачуна камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуна камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

Кривично дело насиље у породици из чл. 194. КЗ-а у правном систему Србије

Кривично дело насиље у породици из чл. 194. КЗ-а посебно је актуелно у последњих десетак година, па чак представља и проблем садашњег друштва. Није потребно посебно указивати на ово кривично дело јер готово свакодневно слушамо и читамо вести о насиљу у породици, о сукобима чланова породице, о лишењу живота члана породице и др., тако да је управо због таквих проблема и српско кривично законодавство уврстило наведено кривично дело, као посебно, у оквир главе XIX Кривичног законика („Сл. гласник РС” бр. 85/05... 35/19).

Драган У. Калаба,

заменик вишег јавног тужиоца
у Чачку

Наведено кривично дело има свој основни облик (став 1), три тежа – квалификована облика (ставови 2, 3. и 4) и посебан облик (став 5).

Основни облик кривичног дела насиље у породици из чл. 194. ст. 1. КЗ-а гласи: „Ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице, казниће се...”

Елементи основног облика кривичног дела јесу:

- радње извршења,
- начин извршења,
- својство активног и пасивног субјекта.

Радње извршења основног облика кривичног дела насиље у породици из чл. 194. ст. 1. КЗ-а јесу угрожавање спокојства, телесног или душевног стања члана породице. Дакле, суштина је у „угрожавању” као последици предузетих радњи извршења. Није спорно да је свако угрожавање у ствари предузимање делатности на основу којих долази до повреде одређених добара или вредности човека као

члана друштвене заједнице, а у овом случају као члана породице. Угрожавање се односи на ремећење спокојства, телесног интегритета или душевног стања.

Телесни интегритет је јасан у својој суштини и односи се на предузимање бројних радњи на тело пасивног субјекта – члана породице. Спокојство означава „општи мир”, физичку и психичку сигурност, односно постојање одсуства било ког узнемиравања. Сматрамо да је означавање душевног стања законодавно нејасно у својој формулацији. То је у сваком случају душевни мир, односно психичка сигурност да човеку не прети никаква опасност. Заиста је нејасно зашто је законодавац употребио наведени термин, можда је чак и сувишан поред постојања термина „спокојство”.

Законодавац је предвидео начин извршења да би наступила претходно наведена последица у виду:

- примене насиља,
- претње да ће напасти на живот или тело,
- дрског и безобзирног понашања.

Наведене начине извршења треба схватити онако како је то предвиђено за посебна кривична дела, па тако за примену насиља као када је у питању кривично дело принуде из чл. 135. КЗ-а, а приликом претње да ће се напасти на живот и тело као у погледу кривичног дела угрожавање сигурности из чл. 138. КЗ-а.

угрожавања спокојства, телесног интегритета или душевног стања члана своје породице, а ради утврђивања степена нарушавања породичних односа.

(Решење Ајелационог суда у Крајујевцу Кж 1974/12 од 25. маја 2012)

Случај 11.

Када се пресуда заснива на службеној белешци која је сачињена од стране полицијског службеника у којој су наведени искази сведока – оштећене која се на главном претресу користила својим правом из чл. 98. ЗКП-а да не сведочи и на исказима овлашћених службених лица која су испитана у својству сведока на околност шта им је оштећена која је ослобођена дужности сведочења рекла критичном приликом, учињена је битна повреда одредаба кривичног поступка из чл. 368. ст. 1. т. 10) ЗКП-а.

(Решење Ајелационог суда у Крајујевцу Кж 423/11 од 11. фебруара 2011)

Случај 12.

Суд не може да заснива своју одлуку на исказима сведока који сазнање о одлучним

чињеницама црпе из исказа лица ослобођеног дужности сведочења, који је дат ван кривичног поступка који се водио због кривичног дела насиље у породици из чл. 194. ст. 1. КЗ-а.

(Решење Ајелационог суда у Крајујевцу Кж 483/11 од 11. фебруара 2011)

Случај 13.

Изрека пресуде којом је окривљени оглашен кривим због кривичног дела насиље у породици нејасна је када је наведено да је окривљени оштећену обгрлио око струка, почео да је стиска и оборио на кревет на тај начин, с обзиром на то да правилност примене Кривичног закона подразумева да се у изреци пресуде наведу све објективне и субјективне околности предметног кривичног дела са описом предузетих радњи окривљеног, те да такве радње представљају примену насиља, претњу, дрско или безобзирно понашање.

У конкретном случају радње окривљеног морају бити описане и конкретизоване поготово зато што оштећена није задобила никакве телесне повреде.

(Решење Окружног суда у Суботици Кж 229/07 од 22. октобра 2007)

Правни закључак Врховног касационог суда у вези са трошковима кривичног поступка

На седници Кривичног одељења Врховног касационог суда, одржаној 28. 2. 2020. године, једногласно је донет следећи закључак:

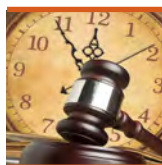
„Трошкове поступка на име ангажовања браниоца по службеној дужности сноси и исплаћује на захтев браниоца из буџетских средстава орган (полиција, ЈТ или суд) који га је поставио, односно пред којим су предузете радње браниоца.

Орган поступка нужне издатке исплаћује унапред, док награду браниоцу за обављене радње у поступку мора исплатити након њиховог предузимања, а најкасније окончањем фазе поступка пред тим органом или разрешењем браниоца, те исте уноси у попис који се прилаже спису.

У свакој пресуди или решењу које одговара пресуди мора се одлучити о томе ко сноси трошкове поступка (члан 262. ЗКП-а).

Парнични поступак у привредним споровима

Специфичности ове врсте спорова, попут стварне и месне надлежности, заступника, доказних средстава, ревизије и рокова, представљају тему текста који следи.

Владимир Саичић,
дипл. правник

СТВАРНА НАДЛЕЖНОСТ

Закон о парничном поступку у глави XXXIV, члановима 480–487. регулише поступак у привредним споровима. Одредбе ове главе примењују се у свим споровима у којима суде привредни судови у складу са законом којим се уређује стварна надлежност судова (привредни спор), ако за поједине спорове није прописана друга врста поступка. Стварна надлежност судова уређена је Законом о уређењу судова. Из наведеног произлази да се привредним споровима не сматрају само спорови између привредних субјеката, већ и:

- спорови који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката;
- спорови о ауторским и сродним правима и заштити и употреби проналазака, индустријског дизајна, модела, узорака, жигова, ознака географског порекла, топографије интегрисаних кола, односно топографије полупроводничких производа и оплемењивача биљних сорти, који настану између привредних субјеката, као и између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката;
- спорови који произлазе из примене Закона о привредним друштвима или примене других прописа о организацији и статусу привредних субјеката, као и спорови о примени прописа о приватизацији и хартијама од вредности;

- спорови о страним улагањима; о бродовима и ваздухопловима, пловидби на мору и унутрашњим водама и спорови у којима се примењују пловидбено и ваздухопловно право, изузев спорова о превозу путника; спорови о заштити фирме; спорови поводом уписа у судски регистар; спорови поводом реорганизације, судске и добровољне ликвидације и стечаја, осим спорова за утврђење постојања заснивања и престанка радног односа који су покренути пре отварања стечаја.

Дакле, као што се из наведеног види, **странке у привредним споровима, поред привредних субјеката, могу да буду и друга правна лица, а у одређеним случајевима и физичка лица.** Тако нпр. спорови поводом стечаја у којима је странка физичко лице решаваће се пред привредним судом и на њих ће се примењивати правила поступка у привредним споровима. Спорови за утврђење постојања заснивања и престанка радног односа који су покренути после отварања стечаја решаваће се пред привредним судовима и сматраће се привредним споровима, без обзира на то што је једна од странака физичко лице, док ће се исти спорови који су покренути пре отварања стечаја решавати пред основним судовима. Такође, спорови који настану између привредног субјекта и правног лица које није привредни субјект, већ је нпр. установа, уколико произлазе из делатности привредних субјеката (нпр. комерцијалне делатности), такође ће се решавати пред привредним судом, применом чланова 480–487. Закона о парничном поступку.

Уколико главом XXXIV Закона о парничном поступку у вези са поступком у привредним споровима није друкчије прописано, сходно се примењују остале одред-

РЕВИЗИЈА

Ревизија у привредним споровима није дозвољена ако вредност предмета спора побијаног дела правоснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 100.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. У ранијим верзијама Закона гранична вредност за изјављивање ревизије била је 300.000 евра, па је касније овај износ умањен. Општим одредбама Закона о парничном поступку прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Као што се може видети, за привредне субјекте је гранична вредност за дозвољеност ревизије већа, што је и оправдано, с обзиром на очекивану разлику у вредности привредних спорова у односу на остале спорове.

СПОРОВИ МАЛЕ ВРЕДНОСТИ

У поступку у привредним споровима спорови мале вредности представљају спорове у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност од 30.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, док се, уколико нису у питању привредни спорови, таквим споровима сматрају они којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност од 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. По мишљењу аутора овог текста, спорови мале вредности у поступку у привредним споровима прешироко су одређени, тј. гранична вредност одређена је у превисоком износу. С обзиром на то да у привредним споровима учесници могу да буду и физичка лица у одређеним ситуацијама, као и предузетници са скромном имовином, за њих 30.000 евра свакако не представља увек малу, већ може да представља и итекако велику вредност. Ово по-

себно треба узети у обзир јер у споровима мале вредности важе посебна правила, чији је циљ ефикасност поступка науштрб утврђењу чињеничног стања, тако да пресуда или решење којим се окончава парница у поступку о споровима мале вредности не може да се побија због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања. То значи да, ако је у првостепеном поступку по привредном спору чија је вредност (која се најчешће одређује по висини главног дуга) 29.000 евра чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, онај на чију штету чињенично стање није утврђено тачно и потпуно из тог разлога не може да изјави жалбу. Као што за физичка лица 3.000 евра не представља малу вредност (тај износ запослени у Републици Србији који прима минималну зараду не заради за годину дана), тако ни за многе привредне субјекте 30.000 евра не представља малу вредност.

Споровима мале вредности сматрају се и спорови у којима се тужбени захтев не односи на потраживање у новцу, а тужилац је у тужби навео да пристаје да уместо испуњења одређеног захтева прими одређени новчани износ који не прелази износ од 30.000 евра, као и спорови у којима предмет тужбеног захтева није новчани износ, а вредност предмета спора коју је тужилац у тужби навео не прелази износ од 30.000 евра. У поступку о споровима мале вредности у привредним споровима тужба се не доставља туженом на одговор.

РОКОВИ

У поступку у привредним споровима важе следећи рокови:

- 1) рок од тридесет дана од дана пропуштања (објективни рок), а осам дана од дана сазнања за пропуштање (субјективни рок) за подношење предлога за враћање у пређашње стање, док је у осталим споровима објективни рок шездесет дана;
- 2) рок од осам дана за извршење чинидбе, а за чинидбе које се не састоје у новчаном давању суд може да одреди дужи рок.

Коментар Правилника о садржини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача

Уписом у Регистар понуђача домаће правно лице и предузетник доказују да нема основа за њихово искључење из поступка јавне набавке из разлога прописаних чланом 111. Закона о јавним набавкама.

Редакција

На основу члана 128. став 11. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 91/19 – даље Закон) и члана 44. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС”, бр. 99/11, 83/14 и 31/19) министар финансија донео је Правилник о садржини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача. Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 17/2020 од 28. 2. 2020. године, ступио је на снагу 29. 2. 2020, а примењује се од 1. 3. 2020. године.

Чланом 128. Закона прописан је начин вођења Регистра понуђача, а предвиђена је и обавеза организације надлежне за регистрацију привредних субјеката да омогући привредним субјектима упис у Регистар понуђача у складу са овим законом. Сваки привредни субјект може да поднесе захтев за упис у Регистар понуђача подношењем докумената којима доказује непостојање основа за искључење из члана 111. став 1. т. 1) и 2) овог закона.

Правна лица и предузетници регистровани у Регистру понуђача имају обавезу да до 1. јула 2020. године поднесу захтев за издавање потврде о непостојању основа за искључење из поступка јавне набавке у складу са Законом и Правилником о садр-

жини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача („Сл. гласник РС” бр. 17/2020).

Захтев за издавање потврде о непостојању основа за искључење из поступка јавне набавке подноси регистровани заступник правног лица / предузетник или лице овлашћено од стране заступника за подношење захтева, при чему се уз поменути захтев достављају потврде надлежних органа на основу којих се доказује испуњеност услова за учествовање у поступцима јавних набавки.

Документација која се подноси уз захтев за издавање потврде прописана је чланом 111. став 1. т. 1) и 2) Закона, као и чланом 6. став 1. т. 3), 4) и 5) Правилника о садржини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача. Ова документација не може да буде старија од два месеца од дана њеног подношења у Регистру понуђача.

Правна лица и предузетници који до 1. јула 2020. године не доставе наведена документа брисаће се из Регистра понуђача по службеној дужности, у складу са одредбом члана 128. став 8. Закона о јавним набавкама.

Регистар понуђача је јединствена, централна, електронска и јавна база података о домаћим правним лицима и предузетницима који докажу непостојање услова за искључење из поступка јавне набавке, прописаних одредбом члана 111. Закона о јавним набавкама. У Регистар понуђача као понуђач уписује се домаће правно лице и предузетник

4) потврда надлежног пореског органа да је привредни субјект измирио доспеле порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање или да му је обавезујућим споразумом или решењем, у складу са посебним прописом, одобрено одлагање плаћања дуга, укључујући све настале камате и новчане казне;

5) потврда надлежног пореског органа јединице локалне самоуправе да је привредни субјект измирио доспеле обавезе јавних прихода или да му је обавезујућим споразумом или решењем, у складу са посебним прописом, одобрено одлагање плаћања дуга, укључујући све настале камате и новчане казне.

Докази из става 1. т. 3)–5) овог члана не могу да буду старији од два месеца од дана подношења документације Регистру.

Правно лице које се налази у поступку приватизације, уместо доказа из става 1. т. 4) и 5) овог члана, прилаже потврду министарства надлежног за послове привреде да се налази у поступку приватизације.

Уз пријаву за регистрацију уписа понуђача подноси се и доказ о уплати прописаног износа накнаде за вођење поступка регистрације.

Све информације, упутства, обрасци и висине накнада могу се пронаћи на интернет страници АПР-а: <https://www.apr.gov.rs>.

Календар важења љравних акаџа

Пройиси који одложено љресџају да важе или чија одложена љримена љочиње у наредном љериоду

- Закон о отвореним инвестиционим фондовима са јавном понудом („Сл. гласник РС”, бр. 73/2019)

– примењује се од 19. 4. 2020. године.

- Закон о алтернативним инвестиционим фондовима („Сл. гласник РС”, бр. 73/2019)

– примењује се од 19. 4. 2020. године.

- Закон о играма на срећу („Сл. гласник РС”, бр. 18/2020)

– примењује се од 10. 4. 2020. године.

- Закон о изменама и допунама Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 91/2019)

– чл. 1, 2, 3, 4, 5. и 6. примењују се од 1. 4. 2020. године.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрики дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Приправници

П: Који се коефицијент за обрачун и исплату примењује када је у вези са приправником са стеченим високим образовањем од 240 ЕСПБ бодова у ЈЛС?

О: Према члану 125. Закона о запослењима у АП и ЈЛС, приправник је лице које послодавац прима у радни однос на одређено време ради оспособљавања за самосталан рад у струци, односно самостално обављање посла, док је одредба члана 127. прецизирано да приправнички стаж за приправнике са високим образовањем, стеченим на основним академским студијама, у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, траје једну годину. Овај закон не даје ближа одређења за плату приправника, али се и на њега односи одредба члан 27, према којој службеник има право на плату, накнаде и друга примања према закону којим се уређују плате у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе. Међутим, Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017 и 95/2018), који предвиђа да се приправнику одређује коефицијент који износи 80% од коефицијента звања за радно место на које би био распоређен после приправничког стажа, односно 80% од коефицијента радног места за које је закључио уговор о раду, почиње да се примењује 1. јануара 2021. године, тако да ова одредба сада не може да се примени по том закону. Такође, ни Посебан колективни уговор за запослене у јединицама локалне самоуправе не прецизира висину плате за приправника.

Као што је познато, за именована и постављена лица и запослене у органима и организацијама локалне самоуправе (у органима градских општина, службама и организацијама које оснива надлежни орган јединице локалне самоуправе и градске општине) плате се до краја 2020. године (према сада важећим прописима) обрачунавају према одредбама:

- 1)** Закона о платама у државним органима и јавним службама и
- 2)** Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима.

Међутим, ни поменути Закон о платама у државним органима и јавним службама није прецизирана плата за приправника, па сматрамо да она ближе треба да се дефинише актима органа локалне самоуправе у којима је приправник запослен. Осим тога, потребно је подсетити и на то да је Законом о раду (члан 109) прецизирано да приправник има право на зараду најмање у висини 80% од основне зараде за послове за које је закључен уговор о раду.

Закон о штрајку

П: Имајући у виду све учесницију у ојаву да послодавци, позивајући се на члан 14. Закона о штрајку и имплементирајући обуставу исплате зараде за време трајања штрајка у софтвер за обрачун зарада, не улажују за послодавцима ни порезе ни доприносе, овим путем тражимо ваше правно мишљење у циљу разрешења настале дилеме. Наиме, несигурно је да запосленом који учествује у законитом штрајку не припада право на нешто зараду за време за које је био учесник штрајка, односно део зараде који му се исплаћује на рачун. Сигурно је то што послодавци, односно кре-

вредни субјекти који могу пружити предметне услуге, реч је о постојању конкуренције за обављање предметне делатности. С друге стране, чак и уколико нико с територије Града не може обављати предметну делатност, то не значи да лице са седиштем ван подручја овог града не може да одговори захтевима предметне набавке и да достави најповољнију понуду за њу.”

Сходно члану 7а став 3. Закона надзира-но правно лице које је наручилац може да закључи уговор са наручиоцем који врши надзор над њим или са другим правним лицем над којим исти наручилац врши надзор, под условом да у том правном лицу са којим се закључује уговор нема учешћа приватног капитала који има одлучујући утицај и под условима који су наведени у члану 7а став 1. Закона. Дакле, у вези са другим правним лицима (јавним предузећима) над којима исти наручилац врши надзор постоји могућност да надзирано правно лице које је наручилац закључи уговор по основу примене члана 7а став 3. Закона, али по нашем мишљењу опет под описаним условима:

■ да су оба правна лица надзирана од стране наручиоца, од којих једна уговорна страна мора да има статус надзираног наручиоца, а друга или статус надзираног наручиоца или статус надзираног правног лица (без статуса наручиоца);

■ обе уговорне стране морају да испуне све услове који су наведени у ставу 1. члана 7а Закона, односно да наручилац над оба лица врши надзор тако што има одлучујући утицај на стратешке циљеве и на важне одлуке тих надзираних лица, при чему свако од тих правних лица више од 80% својих активности у Републици Србији врши у циљу обављања послова које му је наручилац поверио (с тим у вези указујемо на то да се вршење надзора над јавним предузећима врши сходно Закону о јавним предузећима, а тај надзор уобичајено врши оснивач у складу са Законом о јавним предузећима, при чему се околност да ли неко лице врши 80% својих активности у Републици Србији у циљу обављања послова које му је наручилац поверио или које су му поверила друга правна лица над којима тај наручилац врши надзор, као и учешће

приватног капитала, цени у сваком конкретном случају у односу на реалне показатеље активности, оснивачки акт и програме по-словања – финансијске планове);

■ да ни код једног од тих правних лица не постоји учешће приватног капитала које би могло да утиче на одлуке у поменутих правним лицима.

Дакле, овај изузетак који је садржан у члану 7а став 3. Закона мора уско да се тумачи, односно крајње рестриктивно, јер потенцијално може да доведе до великог сужавања конкуренције на тржишту и стварања монополског положаја, тако да је услове за примену овог изузетка потребно преиспитивати од случаја до случаја, односно док се не изгради правни став или релевантна пракса у погледу примене.

НАКНАДА ЗА УПОТРЕБУ ЈАВНИХ ДОБАРА

П: Да ли се за њашњак њлаћа накнада за њро-мену намене земљишња?

О: Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 и 49/2019) у члану 43. регулише ко је обвезник накнаде за промену намене пољопривредног земљишта, а у ставу 3. да је пољопривредно земљиште – земљиште у смислу закона којим се уређује пољопривредно земљиште, као и услови његовог коришћења. Дакле, у смислу тога шта је пољопривредно земљиште за које се плаћа накнада за промену намене овај закон упућује на Закон о пољопривредном земљишту.

Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 62/2006, 65/2008 – други закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 – други закон) у члану 2. садржи дефиницију пољопривредног земљишта: „Пољопривредно земљиште јесте земљиште које се користи за пољопривредну производњу (њиве, вртови, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, рибњаци, трстици и мочваре) и земљиште које се може привести намени за пољопривредну производњу.”

Накнада се не плаћа у случајевима који су предвиђени у члану 47. Закона о накнадама.

Прејлед њројиса...

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЋУ ДВА БРОЈА...

ПРОПИСИ ДОНЕТИ ПОВОДОМ ВИРУСА КОРОНА И ПРОГЛАШЕЊА ВАНРЕДНОГ СТАЊА

■ Одлука о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 23/2020 од 10. 3. 2020)

■ Одлука о измени Одлуке о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 24/2020 од 11. 3. 2020)

■ Одлука о затварању граничних прелаза („Сл. гласник РС”, бр. 25/2020 од 12. 3. 2020)

■ Наредба о забрани окупљања у Републици Србији на јавним местима у затвореном простору („Сл. гласник РС”, бр. 25/2020 од 12. 3. 2020)

■ Одлука о измени Одлуке о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)

■ Одлука о измени Одлуке о затварању граничних прелаза („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)

■ Одлука о измени и допуни Одлуке о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 28/2020 од 14. 3. 2020)

■ Одлука о привременој забрани извоза основних производа битних за становништво („Сл. гласник РС”, бр. 28/2020 од 14. 3. 2020)

■ Наредба о забрани посета и ограничењу кретања у објектима установа за смештај старих лица („Сл. гласник РС”, бр. 28/2020 од 14. 3. 2020)

■ Одлука о проглашењу ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 29/2020 од 15. 3. 2020)

■ Одлука о изменама Одлуке о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 30/2020 од 15. 3. 2020)

■ Одлука о обустави извођења наставе у високошколским установама, средњим и основним школама и редовног рада установа предшколског васпитања и образовања („Сл. гласник РС”, бр. 30/2020 од 15. 3. 2020)

■ Одлука о ограничењу висине цена основних животних намирница и заштитне опреме („Сл. гласник РС”, бр. 30/2020 од 15. 3. 2020)

■ Одлука о образовању Комисије за давање дозволе за улазак на територију Републике Србије у режиму примене заштитних мера од болести COVID-19 („Сл. гласник РС”, бр. 30/2020 од 15. 3. 2020)

■ Наредба о забрани окупљања у Републици Србији на јавним местима у затвореном простору („Сл. гласник РС”, бр. 30/2020 од 15. 3. 2020)

■ Уредба о мерама за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Уредба о организовању рада послодаваца за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Одлука о привременом ограничавању кретања тражилаца азила и ирегуларних миграната смештених у центрима за азил и прихватним центрима у Републици Србији („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Одлука о важењу личних докумената држављана Републике Србије за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Одлука о обустави рада установа ученичког и студентског стандарда чији је оснивач Република Србија („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Одлука о измени Одлуке о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Одлука о забрани извоза лекова („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Правилник о униформи и ознакама цивилне заштите, ознакама функција и специјалности и личној карти припадника цивилне заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Одлука о допуни Кодекса понашања државних службеника („Сл. гласник РС”, бр. 31/2020 од 16. 3. 2020)

■ Одлука о измени и допунама Одлуке о привременој забрани извоза основних производа битних за становништво („Сл. гласник РС”, бр. 33/2020 од 17. 3. 2020)

■ Одлука о измени Одлуке о забрани извоза лекова („Сл. гласник РС”, бр. 33/2020 од 17. 3. 2020)

■ Наредба о организовању и спровођењу мере карантина („Сл. гласник РС”, бр. 33/2020 од 17. 3. 2020)

Прејлед урочица...

- Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину остваривања права на кредитну подршку („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)
- Уредба о условима и начину спровођења субвенционисане куповине нових возила која имају искључиво електрични погон, као и возила која уз мотор са унутрашњим сагоревањем покреће и електрични погон (хибридни погон) („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)

ОРУЖЈЕ

- Закон о измени Закона о оружју и муницији („Сл. гласник РС”, бр. 20/2020 од 4. 3. 2020)
- Наредба о легализацији оружја („Сл. гласник РС”, бр. 25/2020 од 12. 3. 2020)

КОМУНАЛНА МИЛИЦИЈА

- Правилник о начину снимања на јавном месту и начину на који комунална милиција саопштава намеру да врши снимање („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)
- Правилник о садржини евиденција које води комунална милиција, начину њиховог вођења и уништавању одређених података („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)
- Правилник о начину и поступку вршења контроле комуналне милиције („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)
- Правилник о службеној легитимацији комуналних милиционара („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)

ОСТАЛЕ ОБЛАСТИ

- Закон о Меморијалном центру „Старо сајмиште” („Сл. гласник РС”, бр. 15/2020 од 24. 2. 2020)
- Уредба о полицијским мерама и радњама и полицијским овлашћењима, изгледу, издавању, коришћењу и уништавању службене легитимације и значке овлашћених службених лица Војне полиције („Сл. гласник РС”, бр. 17/2020 од 28. 2. 2020)
- Допуна Јавнобележничке тарифе („Сл. гласник РС”, бр. 17/2020 од 28. 2. 2020)
- Закон о допуни Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2020 од 3. 3. 2020)

- Закон о изменама и допуни Закона о облигационим односима („Сл. гласник РС”, бр. 18/2020 од 3. 3. 2020)

- Закон о играма на срећу („Сл. гласник РС”, бр. 18/2020 од 3. 3. 2020)

- Закон о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилице у Републици Србији („Сл. гласник РС”, бр. 18/2020 од 3. 3. 2020)

- Правилник о изменама и допунама Правилника о одобравању и финансирању програма којима се остварује општи интерес у области спорта („Сл. гласник РС”, бр. 18/2020 од 3. 3. 2020)

- Закон о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица („Сл. гласник РС”, бр. 18/2020 од 3. 3. 2020)

- Правилник о изменама Правилника о садржају захтева за издавање, начину издавања и одузимања, изгледу и садржају исправа предвиђених Законом о граничној контроли („Сл. гласник РС”, бр. 20/2020 од 4. 3. 2020)

- Уредба о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 21/2020 од 6. 3. 2020)

- Правилник о Списку класификованих супстанци („Сл. гласник РС”, бр. 22/2020 од 10. 3. 2020)

- Правилник о обрасцима захтева за доделу дозволе за обављање поштанских услуга („Сл. гласник РС”, бр. 23/2020 од 10. 3. 2020)

- Уредба о изменама Уредбе о евиденцији извозника воћа и поврћа у Руску Федерацију („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020 од 13. 3. 2020)

- Правилник о израчунавању удела обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС”, бр. 37/2020 од 19. 3. 2020)

- Правилник о садржају, начину уписа и вођења евиденције посебних центара за превенцију безбедносних ризика у информационо-комуникационим системима („Сл. гласник РС”, бр. 37/2020 од 19. 3. 2020)

... донећих између два броја

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Пословни саветник – штампани часопис:
САВЕТОДАВНИ ЧАСОПИС ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радно право

Унакрсни поглед